

Háskólinn á Hólum
Ársskýrsla 2019

Efnisyfirlit

Aðfaraorð	2
Stjórn og stoðþjónusta	3
Framkvæmda- og háskólaráð	3
Fjöldi starfsmanna	4
Stoðþjónusta	4
Fjármála- og þjónustusvið	4
Tölvu- og tæknimál	4
Bókasafn	5
Kynningarmál	5
Deildir	6
Ferðamáladeild	6
Nám og kennsla	6
Mannauður og stjórnun	7
Rannsóknir	7
Þjónusta og samstarf	8
Fiskeldis- og fiskalíffræðideild	13
Innra starf deildar	13
Nám og kennsla	15
Rannsóknir	16
Þjónusta og samstarf	17
Hestafræðideild	19
Almennt starf	19
Nám og kennsla	19
Rannsóknir	21
Önnur verkefni	22
Kennslu- og framhaldsnámssvið	23
Rannsóknasvið	26
Starfsemi	26
Rannsóknavirkni	27
Viðauki I. Birtingar	28
Viðauki II. Reikningar Háskólans á Hólum	36

Aðfaraorð

Háskólinn á Hólum býður upp á nám á fræðasviðum sem eru nátengd nýtingu auðlinda og nýsköpun atvinnugreina. Sérhæfing náms við háskólann er á fræðasviðum ferðamála í dreifbýli, viðburða-stjórnunar, stjórnunar ferðaþjónustu og móttöku gesta, fiskeldis-, sjávar- og vatnalíffræði og hestafræða, með áherslu á reiðmennsku og reiðkennslu. Fyrirkomulag námsins er ýmist staðbundið þar sem nemendur búa heima á Hólum, eða í næsta nágrenni skólans, eða blandað nám (fjarnám með staðbundnum lotum), óháð búsetu.

Starf háskólans var öflugt á árinu. Auk hefðbundins skólastarfs setti undurbúningur fyrir úttekt gæðaráðs íslenskra háskóla á gæðum náms og námsumhverfis mark sitt á starfið. Nemendur og starfsmenn háskólans rýndu starfsemi skólans og þróun hans og lögðu fram sjálfsmatsskýrslu til úttektarnefndar í september. Það var stoltur og ánægður hópur einstaklinga sem afhenti skýrsluna auk 82 viðauka, til ritara gæðaráðs háskóla. Sjálfsmatsskýrslan lagði grunn að árangursríkri heimsókn úttektarnefndar í nóvember. Úttekt óháðra erlendra fagaðila á háskólastarfi er dýrmæt fyrir þróun háskólasamfélagsins og stöðu þess í alþjóðlegu samhengi. Öflugir íslenskir háskólar leggja grunn að gagnrýnni hugsun og eru drifkraftur rannsókna og nýsköpunar.

Árangur skólans hvað varðar styrki frá Rannsóknasjóði var góð á árinu og hlaut skólinn m.a. styrk til öndvegisverkefnis. Starfsmenn háskólans fóru víða til að miðla þekkingu sinni og rannsóknum, m.a. til Ástralíu, Nígeríu, Noregs og Kanada. Líkt og endranær sóttu fjölmargir samstarfsaðilar og hópar fræðimanna háskólann heim. Var einkar ánægjulegt að taka á móti ráðgjafanefnd gæðaráðs háskóla, stjórn Rannsóknamiðstöðvar Ferðamála og starfsmönnum hennar, Samstarfsnefnd opinberu háskólanna sem og embættis og ráðamönnum, auk fjölmargra annarra. Á sama hátt tók starfsfólk háskólans þátt í atvinnuþróunardögum í héraði, Vísindavöku í Reykjavík, ráðstefnunni Strandbúnaður, Arctic Circle, fagraðstefnum og fundum erlendis, svo stiklað sé á stóru.

Háskólinn á Hólum er stoltur þátttakandi í fræðastarfi íslenskra háskóla og leggur sig fram um að auka auð íslensk samfélags með kennslu og rannsóknum á fræðasviðum sem öll tengjast náttúru Íslands og menningu til sjávar og sveita.

Erla Björk Örnólfsdóttir, rektor

Stjórn og stoðþjónusta

Framkvæmda- og háskólaráð

Stjórn Háskólans á Hólum er falin háskólaráði og rektor. Háskólaráð markar heildarstefnu í kennslu og rannsóknum og mótar skipulag háskólans. Rektor Háskólans á Hólum er Erla Björk Örnólfsdóttir. Rektor er formaður háskólaráðs. Nýtt háskólaráð var skipað á árinu og auk rektors sátu, Laufey Kristín Skúladóttir (Stefán Vagn Stefánsson varamaður), tilnefnd af mennta- og menningarmálaráðherra, Ingibjörg Sigurðardóttir og Stefán Óli Steingrímsson (Sveinn Ragnarsson og Anton Páll Níelsson, varamenn) fulltrúar starfsmanna Háskólans á Hólum, Gunnlaugur Bjarnason (Kathrine Vittrup Andersen, varamaður) fulltrúi nemenda og Jón Eðvald Friðriksson og Sveinn Margeirsson (Sjöfn Guðmundsdóttir, varamaður), valdir til setu af fyrrgreindu fimm manna háskólaráði, samanber lög um opinbera háskóla.

Framkvæmdaráð háskólans sinnir daglegum rekstri og samræmir starf sviða og deilda. Í því sátu Erla Björk Örnólfsdóttir rektor, Bjarni Kristófer Kristjánsson deildarstjóri Fiskeldis- og fiskalífræðideildar, Guðmundur Björn Eypórsson fjármála- og skrifstofustjóri, Laufey Haraldsdóttir deildarstjóri Ferðamáladeildar og Sveinn Ragnarsson deildarstjóri Hestafræðideildar.

Frá fundi Samstarfsnefndar opinberu háskólanna að Hólum í júní

Fjöldi starfsmanna

Árið 2019 unnu 59 starfsmenn við Háskólann á Hólum, í 45,8 stöðugildum. Þessi mikli munur milli fjölda starfsmanna við skólann og stöðugilda skýrist að hluta til af starfsmannaveltu og vinnu sumarstarfsmanna og framhaldsnema. Yfir sumarið kom fólk til starfa við ýmsar rannsóknir innan deildanna, við staðarhald og á skólabúinu. Fastir starfsmenn við skólann voru 49, í 42,5 stöðugildum.

Á árinu hófu störf við skólann: Anna Guðrún Edvardsdóttir, Elizabeth A. Mittel, Kasha Strickland, Sigríður Sigurðardóttir, Stephen Alexander Price, Unnur G. Haraldsdóttir og Sina Scholz. Á árinu létu af störfum, þau Þórunn Reykdal, María Gréta Ólafsdóttir, Guðmundur Kristinn Guðmundsson og Sigurlaug Stefánsdóttir. Sigurlaug starfaði við stofnunina í hátt í fimm áratugi. Eru þeim þökkuð vel unnin störf í þágu skólans.

Stoðþjónusta

Fjármála- og þjónustusvið

Hlutverk fjármálasviðs er að annast fjárreiður skólans í umboði rektors. Skrifstofu- og fjármálastjóri er yfirmaður fjármálasviðs og hefur hann yfirumsjón með gerð fjárhagsáætlunar sem er unnin í samvinnu við framkvæmdaráð skólans. Á fjármálasviði er bókhald skólans unnið og eftirlit haft með því að rekstur sé í samræmi við gildandi heimildir. Launavinnsla fer einnig fram á fjármálasviði.

Skrifstofu- og fjármálastjóri er yfirmaður þjónustusviðs. Þjónustusvið hefur umsjón þjónustu við starfsmenn, nemendur og gesti skólans, ásamt fjölmörgum öðrum verkefnum. Undir þjónustusviðið heyrir tölvuþjónusta, staðarumsjón, þjónustuborð og bókasafn. Starfsmenn sviðsins voru 10 á árinu, í 7,35 stöðugildum.

Tölvu- og tæknimál

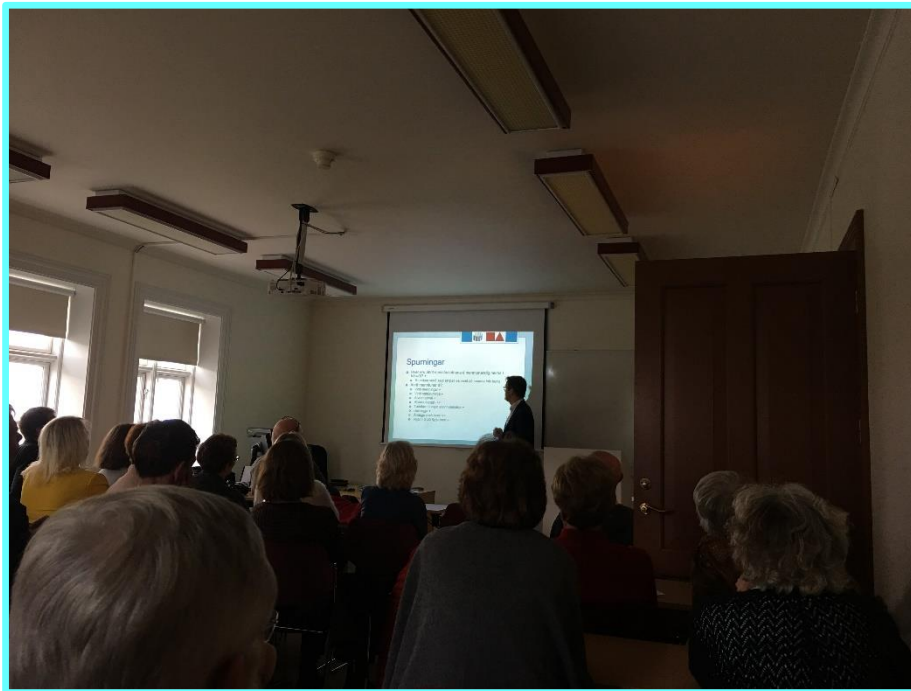
Samstarf Háskólans á Hólum við aðra háskóla í tölvu- og tæknimálum hefur verið farsælt og um árábil hefur skólinn verið hluti af RHneti (www.rhnet.is). Skólinn hefur notið góðs af samstarfi opinberu háskólanna, en í því felst meðal annars sameiginlegur rekstur á innri vef (ugla.holar.is) og nemendabókhaldskerfi, sem og kennslukerfinu Moodle. Bæði kerfin voru sett upp í samstarfi við Reiknistofnun Háskóla Íslands (nú Upplýsingatæknisviði HÍ) og eru hýst þar. Einnig hafa starfsmenn og nemendur nýtt sér Skemmuna (www.skemman.is), en það er sameiginlegur vefur er hýsir lokaritgerðir allra nemenda við háskóla landsins auk fræðilegra greina starfsmanna. Eins og mörg undanfarin ár hefur skólinn notað póst- og vefþjónustur hjá Google með góðum árangri. Notkun fjarfundabúnaðar (Polycom HDX-7000) og zoom, til þátttöku á fundum og til kennslu var almenn á árinu.

Bókasafn

Á árinu var samstarfi við Bókasafn Háskólans á Akureyri (HA) um skráningu og þjónustu við lánþega haldið áfram. Þetta samstarf hófst 2010 og voru starfsmenn safnsins með viðveru á Hólum í tengslum við staðbundnar lotur. Einnig veitti starfsfólk nemendum og kennurum þjónustu með námskeiðum á Hólum, í gegnum tölvupóst og síma.

Kynningarmál

Háskólinn á Hólum tók að vanda virkan þátt í Háskóladeginum, sem fram fór í Reykjavík og sjö bæjarfélögum vítt og breitt um landið. Eins og áður, tóku nemendur Háskólans á Hólum virkan þátt í kynningarstarfi skólans. Jafnframt var öflugt kynningarstarf í héraðsblöðum, á netmiðlum og heimasíðu skólans. Í lok árs 2018 voru útbúin kynningarmyndbönd fyrir háskólann og deildir hans, þar sem starfsmenn og nemendur voru teknir tali. Efnið var nýtt í kynningarstarfi á árinu 2019.

Frá ráðstefnu háskólans um áhrif mennta- og menningarsetra í dreifbýli

Deildir

Háskólinn á Hólum býður nám í þremur deildum: Ferðamáladeild, Fiskeldis- og fiskalíffræðideild og Hestafræðideild.

Ferðamáladeild

Nám og kennsla

Árið 2019 bauð ferðamáladeild nám á fimm námsleiðum: Diplóma í ferðamálafræði (FDP), diplóma í viðburðastjórnun (FDV), BA í ferðamálafræði (FBA), BA í stjórnun ferðapjónustu og móttöku gesta (FSG) og MA í ferðamálafræði (FMA).

Útskrifaðir voru alls 24 nemendur við tvær athafnir, í júní og október. Í júní útskrifuðust 20 nemendur frá deildinni: 15 með diplómu í viðburðastjórnun, fjórir með BA gráðu í ferðamálafræði og einn með MA gráðu í ferðamálafræði. Í október útskrifuðust fjórir nemendur frá deildinni: Einn með diplómu í viðburðastjórnun og þrír með diplómagráðu í ferðamálafræði.

Innritaðir nýnemar haustið 2019 voru 53: Sjö í diplóma í ferðamálafræði, 28 í diplóma í viðburðarstjórnun, 16 í BA nám í ferðamálafræði og tveir í meistaranám í ferðamálafræði. Ákveðið var að taka ekki inn nýnema í BA nám í stjórnun ferðapjónustu og móttöku gesta, þar sem fjöldi umsókna náði ekki lágmarkstölu. Yfirlit yfir fjölda nemenda eftir námsleiðum má sjá í töflu 1.

Tafla 1. Nemendafjöldi við Ferðamáladeild 15. október 2019.

Námsleið	Alls innritaðir	Þar af nýnemar	Brautskráðir á árinu
Diplóma í viðburðarstjórnun	30	23	16
Diplóma í ferðamálafræði	11	7	3
BA í ferðamálafræði	34	9	4
BA í stjórnun ferðapjónustu og móttöku gesta	15	0	0
Meistaránám í ferðamálafræði	4	2	1
Samtals	94	41	24

Þar sem fjöldi nemenda í námsleiðinni Stjórnun ferðapjónustu og móttaka gesta stóðst ekki væntingar, var ákveðið að fella niður eitt námskeið (Saga ferðapjónustu) á þeirri braut og kenna í stað þess „Nýsköpun og vöruþróun“ í báðum BA námsleiðum. Auk þess voru Málstofur beggja BA-námsleiða kenndar saman.

Mannauður og stjórnun

Við deildina starfa tveir prófessorar, annar í 20% stöðu (viðkomandi gegnir einnig 100% stöðu við University of South-Eastern Norway) og hinn í 100% stöðu. Þrír lektorar gegna 100% starfi og einn lektor gegnir 80% stöðu. Lektorar í fullu starfi eru því einum færri en árið 2018. Við deildina starfa tveir starfsmenn í 50% akademískri stöðu, en Sigríður Sigurðardóttir, fyrrum safnstjóri á Byggðasafni Skagfirðinga hóf störf við deildina 1. janúar 2019.

Í febrúar 2019 var auglýst staða lektors við deildina. Alls barst 21 umsókn og reyndust 15 umsækjendur uppfylla kröfur dómnefndar um hæfi akademískra starfsmanna skv. lögum um opinbera háskóla nr 85/2008. Í stöðuna var ráðin Dr. Guðný Zoëga fornleifa- og mannabeinafræðingur sem hefur störf 1. janúar 2020.

Níu sérfræðingar voru ráðnir til stundakennslu við deildina, allir sem verktakar í einstökum námskeiðum. Ástæðan fyrir fjölgun stundakennara frá fyrra ári er fyrst og fremst ný námsleið (FSG) við deildina, en einnig brotthvarf lektors í 100% stöðu um mitt ár. Fjórir starfsmenn annarra deilda háskólans komu að kennslu við Ferðamáladeild á árinu 2018 og þrír starfsmenn Ferðamáladeildar komu að kennslu í öðrum deildum skólans. Tveir fastráðnir kennarar og einn sem ráðinn er tímabundið við deildina, búa í Skagafirði, einn býr á Hvammstanga, tveir í Reykjavík, tveir á Suðurlandi og einn erlendis.

Dr. Rosemary Black, frá Charles Sturt University (CSU) í Port Macquarie á austurströnd Ástralíu dvaldi á Hólum í boði Ferðamáladeildar, í tvo mánuði haustið 2019. Hún tók þátt í kennslu og rannsóknum innan Ferðamáladeildar, ásamt því að nýta tímann í greinaskrif. Sérvið Rosemary á sviði kennslu og rannsókna eru sjálfbær ferðaþjónusta, leiðsögn, umhverfistúlkun og samfélagslegir þættir tengdir stjórnun náttúruauðlinda.

Rannsóknir

Lokið var við gerð rannsóknarstefnu ferðamáladeildar og viðauka við hana. Árið 2019 birtu starfsmenn deildarinnar þrjár greinar í alþjóðlegum tímaritum, auk þess sem birtar voru fimm rannsóknarskýrslur. Starfsfólk deildarinnar flutti tuttugu og einn fyrirlestur á alþjóðlegum vísindaráðstefnum innanlands og utan, sem og átta opinbera boðsfyrirlestra á innlendum málþingum og fundum faghópa.

Starfsfólk deildarinnar vann að ýmsum rannsóknarverkefnum í samstarfi við aðra líkt og tíundað er hér á eftir. Einnig var m.a. unnin greining á hestamennsku og hestaferðaþjónustu fyrir verkefnið Horses of Iceland sem heyrir undir Íslandsstofu.

Þjónusta og samstarf

Deildarstjórastöðu 2019 gegndi Laufey Haraldsdóttir lektor. Fulltrúi deildar í framhaldsnámsnefnd var Ingibjörg Sigurðardóttir lektor. Fulltrúi deildar í kennslunefnd var Anna Vilborg Einarsdóttir lektor. Fulltrúi deildar í rannsóknarnefnd var Laufey Haraldsdóttir deildarstjóri. Fulltrúar deildar í námsnefnd voru Laufey Haraldsdóttir deildarstjóri og Þórir Erlingsson aðjúnt, ásamt tveimur nemendafulltrúum. Laufey Haraldsdóttir og Þórir Erlingsson sátu í stjórn Ferðaþjónustunnar á Hólum. Anna Vilborg Einarsdóttir skipulagði fyrirlestraröðina Vísindi og graut skólaárið 2018-2019 og Jessica F. Aquino tók við haustið 2019.

Í ritnefnd gæðaskýrslu vegna ytri gæðaúttektar (Institute Wide Review) Háskólans á Hólum á vegum Gæðaráðs íslenskra háskóla sátu Anna Guðrún Þórhallsdóttir, Laufey Haraldsdóttir og Ingibjörg Sigurðardóttir. Guðrún Helgadóttir sat jafnframt í ritstjórn alþjóðlega fagtímaritsins Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism.

Fulltrúar nemenda á fundum deildarinnar voru Bergrós Guðbjartsdóttir, FSG 2. ár og Rebekka Hrafninn Nielsdóttir, FDV. Fulltrúar nemenda í námsnefnd voru Magnea Elínardóttir, FSG, 1. ár og Sigríður Rósa Bjarnadóttir, FDV.

Deildarfundir voru 6 á árinu og vinnufundir kennara voru 5, auk jólafundar í desember þar sem farin var ferð fram í Skagafjörð. Torfhúsið á Stóru-Ökrum var skoðað undir styrki leiðsögn Sigríðar Sigurðardóttur aðjúnkt. Einnig var Kakalaskáli heimsóttur og sýningin skoðuð. Hádegisverður var snæddur á Hótel Varmahlíð.

Á kennarafundi í febrúar var unnið að undirbúningi fyrir stefnu ferðamáladeildar sem taka á við af núverandi stefnu deildarinnar 2015-2019. Allir fastráðnir kennarar tóku þátt í þessari vinnu. Góð grunnvinna fór fram, en vegna vinnu við innra mat háskólans á haustmisseri 2019 og úttektar gæðaráðs háskólanna á árinu, var frekari vinnu að stefnu deildarinnar frestað og ákveðið að vinna hana samhliða innri úttekt á deildinni sem áætluð er árið 2021/22.

Unnið var að ýmsum verklagsreglum fyrir deildina á árinu, sem allir fastráðnir kennarar komu að. Markmiðið var að samræma betur verklag og þar með gæði kennslu og náms. Þær verklagsreglur sem lokið var við og samþykktar á deildarfundum eru „Verklagsreglur um námsmat og endurgjöf“ og „Verklagsreglur um tímasetningar í kennslu“. Unnið er að fleiri verklagsreglum sem tengjast gæðamálum deildarinnar.

Ferðamáladeild gerði samning við Markaðstofu Norðurlands, snemma á árinu, í samstarfi við Rannsóknarmiðstöð ferðamála. Um var að ræða vinnu að verkefni þar sem markaðssetning og ímynd Norðurlands (eystra og vestra) var tekið fyrir. Laufey Haraldsdóttir og Ingibjörg Sigurðardóttir tóku þátt í verkefninu f.h. FHH. Verkefnið var styrkt af Atvinnuþróunarfélagi Eyjafjarðar og SSNV.

Samtal hófst við þrjá norræna háskóla um sameiginlegt Norrænt meistaranám í útivistarfræði/*Nordic Master in outdoor studies/Friluftsliv*. Laufey Haraldsdóttir og Ingibjörg Sigurðardóttir sátu í undirbúningsnefnd fyrir hönd deildar. Samstarfsháskólar Háskólans á Hólum eru University of Southeast Norway í Bø og Norwegian School of Sports Science í Osló, ásamt Swedish School of Sport and Health Science í Stokkhólmi. Um er að ræða alþjóðlegt nám sem mun fara fram í Noregi, Svíþjóð og á Íslandi. Því lýkur með 30 ECTS meistararitgerð. Áætlað að fyrstu nemendur hefji nám haustið 2020. Byrjað verður í Svíþjóð, þá í Noregi og haustönn 2021 mun fara fram á Íslandi.

Undirbúningur undir samorrænt meistaranám

Deildin tók þátt í samstarfi við Svæðisgarðinn Snæfellsnes. Samstarfið felur m.a. í sér gerð umhverfisstefnu fyrir Gestastofu Snæfellsness sem verið er að útbúa í félagsheimilinu Breiðabliki, hönnun á strandleið um Snæfellsnes, þátttöku og kennslu á námssmiðjum fyrir ferðapjónustufyrirtæki á Snæfellsnesi um útfærslu og hönnun á upplifun í náttúru Snæfellsness í sátt við samfélagið. Kjartan Bollason lektor tekur þátt í þessu verkefni.

Erindi barst deildinni um það að taka þátt í alþjóðlegu sumarnámskeiði tengt Svartárkoti í Bárðardal, með aðsetur að Kiðagili, sem er aðsetur fyrir fræðimenn. Viðar Hreinsson sagnfræðingur og Ragnhildur Sigurðardóttir vistfræðingur standa fyrir námskeiðinu sem er alþjóðlegt og byggir fyrst og fremst á nemendum erlendis frá. Laufey Haraldsdóttir og Sigríður Sigurðardóttir eru fulltrúar deildarinnar í þeirri umræðu.

Erindi barst frá Símenntun við Háskólann á Akureyri í október 2019, þar sem óskað var eftir samtali um leiðsögunám á háskólastigi. Laufey Haraldsdóttir og Anna Vilborg Einarsdóttir eru fulltrúar deildarinnar um hugsanlega samstarfsfleti.

Samstarfssamningur um rannsóknir á torfhúsum var undirritaður á árinu við Þjóðminjasafn Íslands. Markmiðið er að rannsaka viðhorf landsmanna og ferðamanna til torfhúsa sem menningararfs og þá hvaða sess torfhús hafa í fræðslu, minjavernd og í ferðaþjónustu, og hver vilji Íslendinga er til að vernda þau og nýta. Samstarfsaðilar í verkefninu, auk Þjóðminjasafns eru Minjastofnun Íslands, Byggðasafn Skagfirðinga og Rannsóknamiðstöð ferðamála. Lögð er áhersla á að samstarfið nýtist öllum rannsóknaraðilum þannig að hægt verði að byggja á því inn í framtíðina.

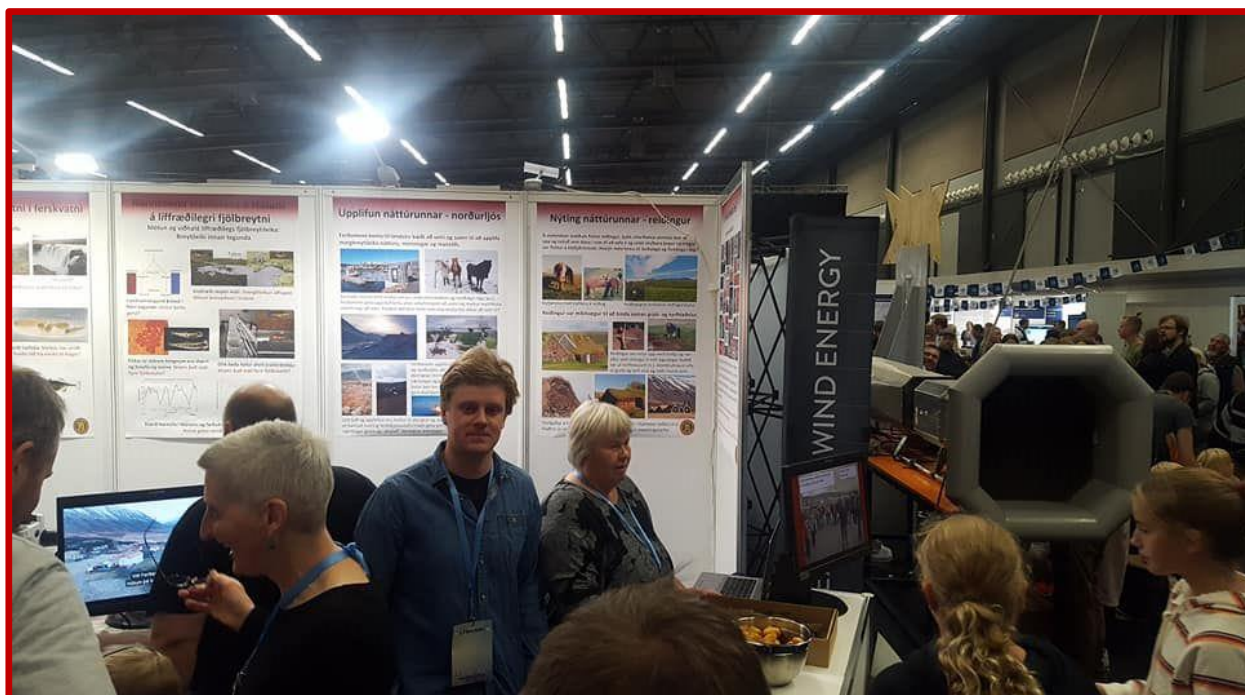

Sigríður Sigurðardóttir verkefnisstjóri, Laufey Haraldsdóttir deildarstjóri og Margrét Hallgrímsdóttir þjóðminjavörður skrifa undir samstarfssamning milli Ferðamáladeildar Háskólans á Hólum og Þjóðminjasafns Íslands 7. september 2019.

„Háskóladagurinn“ var 2. mars og í kjölfarið voru heimsóttir framhaldsskólar landið um kring dagana 5.-13. mars. Þórir Erlingsson og Kjartan Bollason voru fulltrúar deildarinnar þar, ásamt

nemendum úr deildinni. Auk þess hafði Þórir Erlingsson umsjón með heimsóknum og kynningum í framhaldsskólunum, þar sem nemendur deildarinnar tóku einnig virkan þátt.

Ferðamáladeild tók þátt í Mannamóti 2019 sem fram fór í Kórnum í Kópavogi, þann 17. janúar. Laufey Haraldsdóttir og Þórir Erlingsson voru fulltrúar deildarinnar þar. Ferðamáladeild tók einnig virkan þátt í Vísindavöku þann 28. september, þar sem Sigríður Sigurðardóttir, Anna Vilborg Einarsdóttir og Kjartan Bollason tóku þátt og kynntu m.a. reiðing sem menningararf og náttúrufrýrbæri og leyfðu gestum að skoða norðurljósín o.fl. í sýndarveruleikagleraugum, en vinsældir þess veruleika eykst innan ferðapjónustu.

Frá bás Háskólans á Hólum á Vísindavöku Rannís

Tíu opnir fyrirlestrar voru haldnir á vegum deildarinnar í fyrirlestraröðinni „Vísindi og grautur“. Íslenskir og erlendir fræðimenn kynntu rannsóknir sínar, en þau voru:

Dr. Georgia Leah Burns fyrrum deildarstjóri Ferðamáladeildar Háskólans á Hólum, greindi frá rannsókn sem hún og Laufey Haraldsdóttir framkvæmdu sumarið 2018. *Interpretation in Ásbyrgi: how to effectively communicate with National Park visitors*. 9. janúar.

Elísabet Ögn Jóhannsdóttir, verkefnisstjóri hjá Rannsóknarmiðstöð ferðamála. *Markaðssetning áfangastaða og mikilvægi samvinnu og þátttökuvilja*. 6. febrúar.

Geir Kristinn Aðalsteinsson mannauðsstjóri Hölds á Akureyri sem m.a. rekur Bílaleigu Akureyrar. Höldur var útnefnt menntafyrirtæki ársins árið 2019 á Menntadegi atvinnulífsins. Geir nefnir erindi sitt *Samfélagsleg ábyrgð fyrirtækja í ferðapjónustu*. 19. febrúar.

Dr. Nathan Reigner, gestakennari á vegum Fulbright-stofnunarinnar. *From Individual Experiences to a National System. Foundations of tourism planning and management in National Parks and protected areas.* 6. mars.

Dr. Anna Guðrún Þórhallsdóttir. *Landið var fagurt og frítt?* Hugmyndir um sögu lands og þjóðar, landnýtingu og landslag. 6. mars.

Paulína Neshybova. *Employee motivation and satisfaction practices – the case of Iceland.* 27. mars.

Dr. Allen Pope, frá International Arctic Science Committee (IASC). *Helping Bridge National and Disciplinary Boundaries in Arctic Research.* 3. september.

Dr. Laurie Brinklow frá háskólanum á Prince Edward eyju í Kanada. *Aðdráttarafl eyjasamfélaga: Hvað eiga Ísland og Prince Edward eyja í Kanada sameiginlegt?* 24. september.

Claudio Pedica. *More People Than Nature: Monitoring the Experience of Crowding at Þingvellir National Park.* 23. október.

Dr. Rosemary Black. *The role of the tour guide in achieving a sustainable tourism industry.* 4. nóvember

Deildin skipulagði 13. ráðstefnuna um íslenska þjóðfélagið sem að þessu sinni bar yfirskriftina „Er þjóðarbúið sjálfbært og þjóðarheimilið blessað?“. Ráðstefnan var haldin að Hólum 16.-17. maí 2019. Ráðstefnustjóri var Laufey Haraldsdóttir deildarstjóri. Lykilfyrirlesarar voru Svein Harald Øygard hagfræðingur frá Noregi og Sólveig Anna Bóasdóttir prófessor í guðfræðilegri siðfræði við Háskóla Íslands. Á ráðstefnunni fluttu yfir 60 fræðimenn erindi byggð á rannsóknum sínum. Deildin skipulagði einnig málþingið „Vísindasamfélagið og rannsóknir dagsins í dag“. Málþingið var haldin að Hólum 15. maí og sáu Ingibjörg Sigurðardóttir og Jessica F. Aquino um skipulagningu þess. Málþingið var opið öllu starfsfólki og nemendum Háskólans á Hólum.

Frá málþinginu Vísindasamfélagið og rannsóknir dagsins í dag

Fiskeldis- og fiskalíffræðideild

Innra starf deildar

Árið 2019 var sérstaklega gott ár í starfi Fiskeldis- og fiskalíffræðideildar. Á vordögum kom í ljós að deildin hafði staðið sig ákaflega vel þegar kom að úthlutun úr Rannsóknarsjóði Rannís og komu þrír styrkir í hlut deildarinnar, þar af einn öndvegisstyrkur. Í kjölfarið hafa nýjir framhaldsnemendur og starfsmenn komið til starfa við deildina. Deildin er augljós valkostur fjölbreytts fólks til náms og hefur alþjóðlegt yfirbragð.

Á árinu var skrifað undir samning við Náttúruminjasafn Íslands um aukið samstarf stofnananna. Í kjölfar þessa samkomulags breyttust starfsskyldur Skúla Skúlasonar, prófessors og er starf hans nú fjármagnað að helmingi af Náttúruminjasafninu. Rannsóknir Skúla hafa snúist um að auka skilning á uppruna og eðli líffræðilegs fjölbreytileika og hvernig megi nýta hann og vernda og tengjast þær beint áherslum Náttúruminjasafnsins.

Frá undirritun samstarfssamnings Háskólans á Hólum og Náttúruminjasafns Íslands

Á árinu var lögð sérstök áhersla á að endurskoða nám við deildina. Fengin var aðstoð frá Kennslumiðstöð Háskóla Íslands og farið ýtarlega yfir námsmarkmið námsbrauta deildarinnar og allra námskeiða hennar. Ákveðið var að skipta út viðskiptafræðinámskeiði sem í boði hefur verið í diplóma námi í staðinn fyrir námskeið meira tengt grunngreinum fyrir fiskeldi. Uppfært nám verður í boði á skólaárinu 2020 – 2021.

Haustið 2019 hófst kennsla á nýrri sameiginlegri meistaranámsleið Háskólans á Hólum, Háskólans á Akureyri, Háskólans í Bodö í Noregi og Háskólans í Gautaborg í Svíþjóð. Námsleiðin, MAR-BIO, leggur áherslu á sjálfbæra framleiðslu og nýtingu auðlinda sjávar. Haustið 2019 hófu fimm nemendur þetta nám (skráðir í Bodö og Gautaborg) og mun einn þeirra sækja námskeið við Háskólann á Hólum á vormisseri 2020.

Í febrúar varði Samantha Victoria Beck doktorsverkefni sitt er fjallaði um mikilvægi hrognastæðrar fyrir fjölbreytileika hjá bleikju. Leiðbeinandi Samönthu var Camille Leblanc lektor. Seinna á árinu hóf Samantha störf sem nýdكتور í Skotlandi.

Deildin hefur komið að skipulagi ráðstefna og námskeiða. Ráðstefna Vistfræðifélags Íslands var haldin á Hólum (sjá: https://vistis.files.wordpress.com/2019/04/20190404_abstracts.pdf) í annað sinn á vordögum og í ágúst var sumarskóli IRSÁE (International Research School in Applied Ecology, sjá: <https://irsae.no/about-us/>) haldinn á Hólum. Í báðum tilfellum komu fjölmargir starfsmenn deildarinnar að skipulagi og framkvæmd viðburðanna. Það er von deildarinnar að slík starfsemi muni eflast á næstu árum.

Á árinu fór Háskólinn á Hólum í ytri gæðaúttekt (Institute Wide Review) á vegum gæðaráðs íslenskra háskóla. Fjölmargir starfsmenn og nemendur deildarinnar komu að vinnu við ritun sjálfsmatsskýrslu, og fundum í tengslum við heimsókn úttektarnefndar. Skúli Skúlason, prófessor við deildina var formaður ritnefndar.

Deildin hefur lagt áherslu á uppbyggingu á menntun tengdri fiskeldi á öllum skólastigum. Slík uppbygging hækkar menntunarstig greinarinnar sem er líklegt til þess að hvetja fleiri einstaklinga til náms við deildina. Sem hluta af þessari uppbyggingu hefur deildin tekið þátt í samnorrænu verkefni sem kallast „Ask for best practice“ og hefur það að markmiði að efla nám á framhaldsskólastigi í fiskeldi. Þannig hefur deildin unnið með Fisktækniskóla Íslands að þróun á námi í fiskeldi á framhaldsskólastigi, sem hægt er að bjóða stærri fyrirtækjum, eða kenna hjá miðstöðvum símenntunar.

Töluverðar mannabreytingar, að hluta vegna ofangreindra styrkja, voru hjá deildinni á árinu. Helgi Thorarensen prófessor, fór til starfa við Háskólann í Tromsö í Noregi, en sinnti áfram sérstökum verkefnum, flestum tengdum kennslu, við deildina í 20% stöðu. Anett Reilent, aðstoðarmaður við rannsóknir, hætti störfum í október. Þeim tveimur eru þökkud góð og óeigingjörn störf við deildina. Á árinu komu til starfa: Elizabeth Mittel, nýdكتور, sem vinnur að rannsóknum á hellableikju við Mývatn, Jake Goodall, nýdكتور, sem vinnur að rannsóknum á þróun litafjölbreytileika beitukóns, Joseph Phillip, nýdكتور, sem vinnur að rannsóknum á fjölbreytileika hornsíla í Mývatni, Kasha Strickland, nýdكتور, sem einnig vinnur að rannsóknum á fjölbreytileika hornsíla í Mývatni og Stephen Price, aðstoðarmaður við rannsóknir á hornsílum í Mývatni.

Nám og kennsla

Á árinu 2019 stunduðu 49 nemendur nám við deildina. Á árinu útskrifuðust fimm einstaklingar úr diplómanámi í fiskeldisfræði auk tveggja nemanda úr meistaranámi. Tólf einstaklingar hófu diplómanám í fiskeldi, sem er nokkuð yfir meðalfjölda nemenda, sem hefur verið um sex á ári frá upphafi, árið 1984 Þrír nemendur innrituðust í meistaranám í sjávar- og vatnalíffræði og voru á árinu sjö nemendur skráðir í það nám. Til viðbótar við meistaranámið unnu 11 nemendur að doktorsverkefnum undir leiðsögn sérfræðinga deildarinnar. Þeir voru allir skráðir við aðra háskóla.

Hluti starfsmanna og framhaldsnema Fiskeldis- og fiskalíffræðideildar á bastilludaginn.

Sem fyrr sóttu fjölmargir erlendir nemendur í að koma sem skipti- og verknámsnemendur til deildarinnar og voru þeir alls átta á árinu. Fiskeldis- og fiskalíffræðideild hefur um langt árabil unnið í góðu samstarfi við Sjávarútvegsskóla Háskóla Sameinuðu þjóðanna. Á árinu var í boði átta vikna námskeið fyrir nemendur frá skólanum og sátu sex nemendur það. Fjórir þeirra halda áfram fram á vorið 2020 vinnu að rannsóknarverkefnum undir leiðsögn sérfræðinga deildarinnar. Starfsmenn deildarinnar komu að kennslu við báðar hinar deildir Háskólans á Hólum, kenndu þar í þremur námskeiðum, sem og fimm námskeiðum við aðra opinbera háskóla hérlandis. Hlutfall erlendra nemenda við deildina var hátt, um 64 % árið 2019, og komu þeir frá 13 þjóðlöndum.

Rannsóknir

Enn sem fyrr var unnið öflugt rannsóknarstarf við deildina í fjölmörgum verkefnum er tengdust sérsviðum hennar. Deildin er augljós valkostur til samstarfs á sviði fiskeldis- og vatnalíffræði og komu fjölmargir innlendir og erlendir fræðimenn að rannsóknarverkefnum. Rannsóknarstarf deildarinnar og rekstur rannsóknaraðstöðu hennar í Verinu á Sauðárkróki er alfarið fjármagnað af sértekjum, sem koma að miklu leyti sem styrkir frá innlendum og erlendum samkeppnissjóðum. Á árinu fengust fjölmargir styrkir til rannsókna, þ.m.t. öndvegisstyrkur frá Rannís.

Frá upphafsfundi öndvegisrannsóknar á fjölbreytileika hornsíla

Frá uppsetningu tilraunaaðstöðu öndvegisverkefnis á bökkum Hjaltadalsár

Deildin hefur markvisst unnið að uppbyggingu rannsóknaraðstöðu og hafa áður fengist til þess styrkir frá atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu, en á árinu 2019 varð breyting þar á og ekki var veittur styrkur til uppbyggingar í Verinu. Því hefur skóinn kreppt nokkuð hvað varðar innviðauppyggingu deildarinnar, annað en það sem hægt er að fjármagna með rannsóknastyrkjum. Afrakstur rannsókna deildarinnar hefur verið kynntur í ræðu og riti. Á árinu voru birtar 12 greinar í ISI tímaritum. Auk þess hélt starfsfólk og nemendur deildarinnar 53 fyrirlestra á alþjóðlegum og innlendum ráðstefnum og í boði háskóladeilda, auk þess að sýna fjögur veggspjöld.

Þöngt setinn bekkurinn á rannsóknastofu Fiskeldis- og fiskalíffræðideildar í Verinu Vísindagörðum

Þjónusta og samstarf

Háskólinn á Hólum annast bleikjukynbætur samkvæmt samningi við atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið. Samningurinn kveður m.a. á um að Háskólinn á Hólum skuli sjá bleikjuframleiðendum á Íslandi fyrir hrognum úr kynbættum stofni og að ekki sé heimilt að selja hrogn af stofninum úr landi. Nú eru yfir 90% af allri bleikju sem framleidd er á Íslandi frá Hólum. Kynbæturnar eru fjármagnaðar að hluta til með framlagi atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins, en annars með sölu á afurðum. Mikil vinna var lögð á árinu í að tryggja áframhald og framþróun verkefnisins á Hólum.

Starfsmenn Fiskeldis- og fiskalíffræðideildar sitja í nefndum og ráðum á vegum hins opinbera, sem lúta að faglegum málefnum. Skúli Skúlason er í nefnd um erfðabreyttar lífverur, þar sem að Stefán Óli Steingrímsson er varamaður. Skúli Skúlason situr sem fulltrúi Háskólans á Hólum í ráðgjafanefnd gæðaráðs háskólanna, þar sem Bjarni K. Kristjánsson er varamaður, og í nefnd gæðaráðs um þróun

gæðastarfs í rannsóknum (REAC). Auk þess er Skúli varamaður í nýlega skipaðri nefnd um vandaða starfshætti í vísindum. Bjarni K. Kristjánsson var í ritnefnd Environmental Biology of Fishes og Helgi Thorarensen í ritnefnd Aquaculture, auk þess að sitja í stjórn Nordic RAS sem heldur reglulega ráðstefnur um endurnýtingakerfi í fiskeldi. Bjarni K. Kristjánsson situr í stjórn IRSÆ, sem heldur árlegan sumarskóla fyrir doktorsnema í vistfræði. Á árinu voru Bjarni K Kristjánsson og Camille Leblanc kölluð til sem andmælendur við doktorsvarnir við erlenda háskóla.

„Rannsóknastofa“ Fiskeldis- og fiskalíffræðideildar á bökkum Mývatns

Hestafræðideild

Almennt starf

Starfið við Hestafræðideild háskólans á Hólum gengur almennt mjög vel og aðsókn í námið er mikil. Útskrifaðir nemendur bera skólanum og náminu gott vitni og eru í fremstu röð meðal atvinnumanna í greininni. Gott orðspor námsins er afar öflug markaðssetning og á sér stað á alþjóðavísu. Ýmiss rannsóknaverkefni eru stunduð, en rannsóknarvirkni mætti vera meiri, sem skýrist af því að við deildina er kennslu- og verkefnaálag fastráðinna starfsmenn mikið og kemur í veg fyrir að þeir geti stundað rannsóknir að því marki sem æskilegt væri. Samstarf er nokkuð við erlenda vísindamenn en ráða þarf fleiri vísindamenn að deildinni, sem hefur verið á dagskrá síðustu árin en fjárveitingar ekki leyft. Aðstaða til rannsókna er góð og sérstaða varðandi aðgang að hestum gefur okkur tækifæri til að stunda rannsóknir á heimsmælikvarða. Það er mikilvægt að koma af stað mjög svo þörfu meistaranámi við deildina sem er eina deild skólans án meistaranámsbrautar. Aðstaða Hestafræðideildar til hestahalds, kennslu og rannsókna er umfangsmikil og forsenda þess að starfið geti verið á þeim háa gæðastaðli sem raun ber vitni. Vegna fjárskorts hefur viðhald verið í lágmarki sem hefur áhrif á aðbúnað og öryggi allra sem í aðstöðunni eru. Það er brýnt að fjármagn fáið til að viðhalda aðstöðunni og helst bæta svo taka megí inn fleiri nemendur í deildina enda er aðsóknin mikil.

Nám og kennsla

Alls stunduðu 60 nemendur nám við Hestafræðideildina á árinu. Brautskráðust 12 með BS próf í reiðmennsku og reiðkennslu og tveir með leiðbeinendapróf. Nemendur Hestafræðideildar eru alþjóðlegur hópur og koma þeir frá sjö þjóðlöndum og tala allir íslensku sem öll kennsla fer fram á.

Átján nemendur voru teknir inn haustið 2019 og hófu þriggja ára BS nám í reiðmennsku og reiðkennslu. Háskólinn getur einungis tekið inn tæpan helming þeirra umsækjenda sem óska eftir að komast í námið, þó stór hluti þeirra standist inntökuþróf. Kennsla í BS náminu hófst eftir nýrri námsskrá haustið 2019. Innleiðingin gekk vel og mælast breytingar vel fyrir og skila greinilega aukninni færni nemenda.

Undirbúningur á þróun MS náms var framhaldið á árinu og ákveðið að það verið tvískipt. Annars vegar nám þar sem rannsóknaverkefnið er 60-90 ECTS og hinsvegar starfstengt meistaranám þar sem rannsóknaverkefnið er 30 ECTS en 90 ECTS teknar í námskeiðum samhliða starfstengdu námi s.s. vísindalegri þjálfun hrossa og æfingakennslu. Meistaranáminu er ætlað að mæta þörf á framhaldsmenntun einstaklinga sem hafa brautskráðst með BS gráðu í reiðmennsku og þeirra sem áhuga hafa á rannsóknanámi í hestafræðum. Gerðar hafa verið kannanir sem sýna að mikill áhugi er

hjá útskrifuðum BS nemendum að hefja meistaranám, þá sérstaklega starfstengdu námi í reiðmennsku og reiðkennslu. Einnig mun meistaranámið styðja við þá ætlun að efla rannsóknavirkni við deildina. Nú eru starfandi tveir doktorsnemar við deildina sem sinna rannsóknum á íslenska hestinum og eru skráðir í nám við Sænska landbúnaðarháskólann (SLU). Í gegnum árin hefur samstarf við SLU gengið með eindæmum vel og hafa starfsmenn háskólanna birt fjöldamargar vísindagreinar saman síðustu árin.

Nemendur og kennarar tóku þátt í ýmsum viðburðum innan og utan skólans, s.s. hestamótum, kennslusýningum og æfingakennslu í reiðmennsku, í samvinnu við grunn- og framhaldsskóla héraðsins. Deildin byggði starf sitt að töluverðu leyti á færustu sérfræðingum á hverju sviði, en þeir eru stundakennarar og ekki ráðnir við skólann sem fylgir nokkurt óöryggi og hefur áhfrif á skipulag, þróun náms og rannsókna. Æskilegt væri að fleiri af þessum sérfræðingum væru með fasta ráðningu við skólann.

Nemendur þjálfa hestakostinn

Skólinn á rúmlega 100 hross og er tæpur helmingur þeirra tamdir kennsluhestar. Umfang hrossaræktarinnar hefur verið svipað um árabil en er nú á uppleið og fæddust níu folöld á Hólum 2019, sem er þó enn of fátt svo endurnýjun skólahesta geta átt sér stað. Mikilvægt er að við skólann fæðist um 12-15 folöld á ári til að geta viðhaldið gæðum í kennslu og rannsóknum.

Frábær árangur náðist með kynbótahross skólans á árinu í sýningum og voru fimm hryssur sýndar. Meðaleinkun þeirra var 8.08, ber þar hæst aðaleinkun Rispu frá Hólum sem fékk 8.50 í aðaleinkunn Reiðkennarar kynntu nokkur af hrossum skólans í keppni á árinu og gekk vel. Þeir kepptu

á eigin hrossum og náðu þeim fágæta árangri að vera þrjú (Þórarinn, Sina og Mette) í A-úrslitum í fimmgangi á Íslandsmóti í hestaíþróttum sem verður að teljast frábær árangur og góð kynning á kennurum skólans sem og að bera færni þeirra frábært vitni.

Húshross í umsjón skólans voru 150-200, eftir viðfangsefnum og árstíma, en útigangur taldi 80-90 hross. Auk þess voru jafnan 20-30 hross í starfsmannahesthúsinu á Skeiðmel. Nemendur sóttu mikið um að koma að hrossum í hesthúsum skólans og ekki var hægt að sinna þeirri eftirspurn nema að hluta, og sýnt að svo verið áfram sé ekkert að gert. Ljóst er að þessi aukna eftirspurn nemenda er jákvæð en takmörkun á plássi í reiðhöllum og hesthúsum kemur í veg fyrir stækkun skólans og aukinnar þjónustu við nemendur.

Sælleg trippi

Rannsóknir

Helstu rannsóknir á árinu voru á sviði þjálfunarlífeðlisfræði og hreyfingafræði. Starfsmenn deildarinnar greindu frá niðurstöðum rannsókna í ræðu og riti. Einnig var nokkuð um kennslusýningar á vegum reiðkennara, bæði héraðs og erlendis. Fyrirlestrar voru einnig haldnir á innlendum og erlendum ráðstefnum, fundum og námsskeiðum. Fjölmörg smærri nemendaverkefni settu jafnframt svip á skólastarfið á haustönn.

Önnur verkefni

Mikil vinna margra starfsmanna deildarinnar fór í gerð sjálfsmatsskýrslu fyrir gæðaráð háskóla tengt gæðaúttekt á skólanum. Úttektin skilaði góðum árangri og yfirsýn margra jókst sem og gæðavitund. Í heildina fékk starfsemi deildarinnar og skólans alls mjög jákvæða og hvetjandi umsögn. Þessi vinna var áberandi hluti af starfi deildarinnar á árinu og hafði mikil áhrif á starfsemina. Þetta stafar m.a. af stærð skólans og vegna kröfu um virka þátttöku margra akademískra starfsmanna, þá er þessi vinna langt umfram skilgreindan stjórnunarhluta þeirra. Þeir hafa því ekki um annað að velja en að taka þetta af rannsóknartíma sínum sem nauðsynlegt er að breyta til framtíðar. Nemendur tóku einnig virkan og góðan þátt í þessari vinnu. Fulltúrar í fagraði Hestafræðideildar tóku einnig virkan þátt í úttekt skólans og deildarinnar, m.a. formaður Landsambands hestamanna, ábyrgðamaður hrossræktarinnar, fulltrúi Félags tamningamanna o.fl. Tengsl skólans við starfsgreinina og hestamennskuna í heild bera skólanum gott vitni og hjálpar til við þróun hans og gæðastarf. Tvær kynbótasýningar á vegum Ráðgjafarmiðstöðvar landbúnaðarins voru haldnar að Hólum á árinu.

Skólinn hefur umsjón með Knapamerkjunum, en í henni felst ýmiss konar umsýsla og þjónusta við reiðkennara og nemendur, s.s. sala kennslubóka og skráning prófníðurstaðna. Eftir að bækur 1-3 voru þýddar á ensku hefur erlend þáttaka aukist og vonir standa til þess að það muni enn aukast með þýðingum á bókum 4-5 sem verða þá nýttar til menntunar hestamanna um allan heim. Klárað var að þýða bók fjögur á ensku og vinna við þýðingu á bók fimm er hafin. Hlín Mainka Jóhannesdóttir hætti sem verkefnastjóri Knapamerkjanna 2018 og Þórdís Anna Gylfadóttir tók við verkefninu á árinu. Starfsmenn deildarinnar tóku einnig þátt í verkefnum innan Erasmus samstarfsins.

Starfsmenn deildarinnar sóttu ýmis námskeið á árinu til endur- og símenntunar. Einnig taka starfsmenn deildarinnar virkan þátt í starfsemi hestamanna s.s. innan Fagraðs í hrossarækt, innan Landsambands hestamannafélaga og innan FEIF, alþjóðasambands íslenska hestsins. Gaman er einnig að geta þess að Anton Páll Níelsson, einn af reiðkennurum skólans, var valinn einn af landsliðspjálfurum fyrir landsliðið í hestaíþróttum og vann hann sem slíkur í undirbúningi heimsleika í Berlín í Þýskalandi.

Deildarstjóri sat í stjórn Söguseturs íslenska hestsins en helstu verkefni þess á árinu voru: a) móttaka gesta yfir sumarmánuðina, og b) undirbúningur fyrir fræðslu og sýningar tengdar menningu hestamanna.

Kennslu- og framhaldsnámssvið

Hlutverk kennslusviðs er að halda nemendaskrá, kennsluskrá og miðlun náms- og kennslutengdra upplýsinga til nemenda og kennara. Sviðsstjóri kennslusviðs er jafnframt sviðsstjóri framhaldsnámssviðs. Starfsmönnum sviðanna til fulltingis eru sérstakar nefndir, hvor á sínu sviði, kennslunefnd og framhaldsnámsnefnd, og bera þær meðal annars ábyrgð á gæðastjórnun námsins og koma enn fremur að inntöku nýrra nemenda. Um svið þessi og nefndir er fjallað í greinum 8 og 9 í starfsreglum Háskólans á Hólum.

Á árinu störfuðu tveir starfsmenn í 1,10 stöðugildum á kennslu- og framhaldsnámssviði. Auk Hjördísar Gísladóttur sviðsstjóra, í fullu starfi, er alþjóðafulltrúi í 10% stöðu. Verkefni hans snúast fyrst og fremst um aðstoð við nemendur og kennara í tengslum við Erasmus+. Þórunn Reykdal lét af störfum sem alþjóðafulltrúi undir lok árs, en við tók Anna Guðrún Edvardsdóttir.

Námsráðgjafi í 20% stöðu (starfar annars hjá Lbhí og HÍ) vinnur náið með sviðsstjóra, en heyrir annars undir stoðsvið skólans. Starfinu gegnir Ástríður Margrét Eymundsdóttir.

Við Háskólann á Hólum er boðið upp á átta námsleiðir í grunnnámi. Allt nám í Hestafræðideild er staðnám, en grunnnámsleiðir í öðrum deildum eru einvörðungu í boði sem blandað nám, þ.e. fjarnám með staðbundnum lotum.

Vorið 2019 bárust alls 125 umsóknir um grunnnám, þar af 65 í Ferðamáladeild, 40 í Hestafræðideild og 20 í Fiskeldis- og fiskalíffræðideild. Brautskráningar úr grunnnámi voru 61. Einn erlendur skiptinemi stundaði nám við Fiskeldis- og fiskalíffræðideild á haustönn 2019 en enginn Hólanemi var skiptinemi erlendis að þessu sinni. (Sjá einnig síðar, um erlenda rannsóknaverknema). Þrír gestanemar frá öðrum opinberum háskólum sóttu hér námskeið, og tveir nemendur Háskólans á Hólum sóttu slík námskeið annað.

Yfirlit um brautskráningar og innritaða nemendur er að finna í töflu 2. Fjöldi innritaðra í töflunni miðast við 15. október 2019 og nær yfir þá sem eru innritaðir til náms á háskólaárinu 2019 – 2020. Tölur um brautskráningar miðast við allt árið 2019.

Alls lögðu 12 einstaklingar stund á meistaranám við Háskólann á Hólum á almanaksárinu 2019. Einn brautskráðist með MA í ferðamálafræði í júní, og aðrir tveir með MS í sjávar- og vatnalíffræði. Í árslok eru 12 nemendur innritaðir í meistaranám við skólann. Auk þessara nema hófu nokkrir nemendur nám á nýrri, samnorrænni námsleið, MARBIO.

Enn fremur er nokkrum doktorsnemum leiðbeint af sérfræðingum Fiskeldis- og fiskalíffræðideildar. Deildin tók einnig á móti erlendum rannsóknarverknemum á árinu. Frá þessum gestum er nánar greint í ársskýrslu deildarinnar.

Tafla 2. Nemendafjöldi í grunnnámi 15. október. (Nemar á tveimur brautum samtímis ekki tvítaldir.)

Námsleið	Alls innritaðir	Þar af nýnemar	Brautskráðir á árinu
Diplóma í viðburðastjórnun	30	25	16
Diplóma í ferðamálafræði	11	7	3
BA í ferðamálafræði	34	9	4
BA í stjórnun ferðaþj. og mótt. gesta	15		
Diplóma í fiskeldisfræði	14	12	5
Diplóma - leiðbeinendapróf			2
Diplóma í tamningum			2
BS í reiðmennsku og reiðkennslu	60	18	12
Alls	164	71	44

Reglulegir fundir kennslunefndar eru boðaðir einu sinni mánuði frá ágúst og fram í maí. Einstök mál eru þó gjarna afgreidd með tölvupósti eða aukafundum, einkum með það að markmiði að flýta afgreiðslu þeirra. Formlegir fundir eru því afboðaðir ef engin mál liggja fyrir. Nefndin kemur auk þess að inntökuprófum umsækjenda sem óska eftir undanþágu frá stúdentsprófi, og að afgreiðslu umsókna um mat á fyrra námi.

Frá brautskráningu að vori

Sú þróun hefur orðið á starfsháttum framhaldsnámsnefndar að nýta fremur tölvupóst til samskipta heldur en formlega fundi, enda liggja þá öll gögn fyrir. Voru t.d. alls fimm umsóknir um meistaranám afgreiddar með þeim hætti.

Á árinu varði sviðsstjóri töluverðum tíma í vinnu við sjálfsmatskýrslu skólans, og það gerðu flestir fulltrúar í ofangreindum nefndum einnig, þó það væri ekki formlega undir merkjum nefndanna.

Nemendur frá Indiana University við lok námsdvalar

Rannsóknasvið

Starfsemi

Hlutverk Rannsóknasviðs er að hafa yfirumsjón með samræmingu rannsókna skólans, og veita aðstoð við gerð umsókna og stýringu rannsóknaverkefna. Sviðsstjóri er Skúli Skúlason, prófessor, og með honum starfar rannsóknarnefnd sem í eru fulltrúar allra deilda, fyrir Fiskeldis- og fiskalíffræðideild Ólafur Sigurgeirsson lektor, fyrir Ferðamáldeild Laufey Haraldsdóttir lektor og deildarsjóri, og fyrir Hestafræðideild Víkingur Gunnarsson lektor. Rannsóknarnefnd fundar reglulega og fundargerðir og önnur gögn eru vistuð á svæði Rannsóknasviðs á UGLU.

Rannsóknasvið tók virkan þátt í skrifum á sjálfsmatsskýrslu háskólans vegna stofnunarúttektar gæðaráðs íslenskra háskóla sem fram fór í nóvember. Sviðsstjóri rannsóknasviðs var formaður tíu manna ritnefndar og tók þátt í skipulagningu úttektarheimsóknar. Aðrir fulltrúar í rannsóknarnefnd lögðu umtalsverða vinnu í skýrsluna. Rannsóknasvið kemur talsvert að sameiginlegum gæðamálun háskólanna; þannig er sviðsstjóri fulltrúi skólans í ráðgjafanefnd gæðaráðs og situr í nefnd um mat á rannsóknum á vegum gæðaráðs, Research Evaluation Advisory Committee (REAC).

Skúli Skúlason sviðsstjóri rannsóknasviðs með gæðakynningu

Rannsóknasvið stóð fyrir rannsóknardegi 19. mars, sem helgaður var kynningum og umræðum um gerð umsókna um styrki til rannsóknasjóða, sem og að gefa yfirlit af sjóðumhverfið hérlandis og erlendis. Meðal fyrirlesara var starfsfólk Rannís. Þátttaka var góð í þessum viðburði.

Meðal annarra rannsóknaviðburða sem haldnir voru á Hólum á árinu, var ráðstefna Vistfræðifélags Íslands, 29.-30. mars, sem tókst afar vel og margir sóttu. 16.-17. maí var haldin ráðstefnan „Íslenska þjóðfélagið“, sem var mjög vel sótt. Þá hélt Ferðamáladeild vel heppnað málþing „Vísindasamfélagið og rannsóknir dagsins í dag“, 15. maí með aðkomu Rannsóknasviðs. Dagana 4.-10. ágúst var haldinn 9. alþjóðlegi sumarskóli í vistfræði fyrir doktorsema (International Research School in Applied Ecology, IRSAE), með þátttöku yfir 60 nemenda víðs vegar úr heiminum. Kennarar ferðamáladeildar og fiskeldis- og fiskalíffræðeildar héldu fyrirlestra á námskeiðinu.

Háskólinn á Hólum tók þátt í Vísindavöku Rannís sem haldin var 28. september. Allar þrjár deildir háskólans voru með framlag. Þátttaka í Vísindavöku var mjög góð og mjög margir heimsóttu bás Háskólans á Hólum.

Á árinu voru sértekjur skólans tengdar þekkingarstarfsemi 109,1 m.kr. frá innlendum samkeppnissjóðum, aðallega Rannsóknamiðstöð Íslands (Rannís). Aðrar sértekjur vegna þekkingartengdrar starfsemi voru 77 m.kr.

Rannsóknavirkni

Árið 2019 voru 27 akademískir starfsmenn við háskólann (23,9 ársverk), og 11,6 ársverk voru helguð rannsóknum. Rannsóknasvið hefur tekið saman upplýsingar um rannsóknavirkni starfsmanna og nemenda skólans undanfarin ár, sjá töflu 3 og viðauka I.

Tafla 3. Rannsóknavirkni starfsmanna Háskólans á Hólum á árunum 2014-2019.

GERÐ BIRTINGAR	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bókakaflar	5	5	1	7	1	2
Greinar í alþjóðlegum ritrýndum tímaritum	11	9	11	9	20	15
Greinar í öðrum ritrýndum tímaritum og ritröðum	4	2	1	0	0	0
Greinar í ráðstefnuritum	9	3	1	1	1	0
Fyrirlestrar og veggspjöld á ráðstefnum og fundum	52	49	61	74	79	58
Ritstjórn bóka og tímarita	5	1	2	3	2	3
Skipulagning alþjóðlegra ráðstefna			1	1	0	0
Opinberir boðsfyrirlestrar			7	11	6	17
Fræðilegar skýrslur, ritdómar og aðrar greinar			8	1	2	9

Viðauki I. Birtingar

Bókakaflar

Ferguson, A., C.E. Adams, M. Jóhannsson, F. Kelly, R. A. King, P. Maitland, I. McCarthy, M. O'Grady, P. A. Prodöhl, S. Skúlason, E. Verspoor and I. J. Winfield 2019. Trout and Char of the North Atlantic Isles. Chapter 10 in: J. L. Kershner, J. E. Williams, R. E. Gresswell, and J. Lóbon-Cerviá (eds.), Trout and Char of the World. American Fisheries Society. (Ritrynt)

Guðrún Jóhanna Stefánsdóttir og Höskuldur Jensson 2019. Þjálfunarlífeðlisfræði (kaflí 3). Knapamerki 5. Háskólinn á Hólum, Reykjavík. Bls. 52-72.

Greinar í alþjóðlegum ritrýndum tímaritum

Alkalaj, Jovana, Thora Hrafnisdóttir, Finnur Ingimarsson, Robin J. Smith, Agnes-Katharina Kreiling and Steffen Mischke 2019. Distribution of Recent non-marine ostracods in Icelandic lakes, springs, and cave pools. *Journal of Crustacean Biology* 39(3): 202–212 doi:10.1093/jcbiol/ruz008

Aquino, J. F. 2019. Being in nature together: Photovoice of an Icelandic youth nature club. *Finnish Journal of Tourism Research*, 15(2): 58–67. <https://doi.org/10.33351/mt.88272>

Beck S.V., K. Räsänen, E.P. Ahi, B. K. Kristjánsson, S. Skúlason, Z.O. Jónsson and C.A. Leblanc 2019. Gene expression in the phenotypically plastic Arctic charr (*Salvelinus alpinus*): A focus on growth and ossification at early stages of development. *Evolution & Development* 21: 16–30. DOI: 10.1111/ede.12275

Burns, Georgette Leah, Haraldsdóttir, Laufey 2019. Hydropower and tourism in Iceland: Visitor and operator perspectives on preferred use of natural areas. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism-Research Planning and Management*. DOI <https://doi.org/10.1016/j.jort.2018.09.003>

Guðmundsdóttir, R. A-K. Kreiling, B.K. Kristjánsson, V.P. Marteinsson and S. Pálsson. 2019. Bacterial diversity in Icelandic cold spring sources and in relation to the groundwater amphipod *Crangonyx islandicus*. *PLOS ONE*. 14:e0222527 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0222527>

Helgadóttir, G., Einarsdóttir, A. V., Burns, G. L., Gunnarsdóttir, G. Þ., & Matthíasdóttir, J. M. E. (2019). Social sustainability of tourism in Iceland: A qualitative inquiry. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*:1-18. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15022250.2019.1696699>

Jónsson, Z.O., Pálsson, S., Westfall, K., Magnúsdóttir, H., Goodall, J., Örnólfsdóttir, E.B. 2019. The mitochondrial genome of common whelk *Buccinum undatum* (Neogastropoda: Buccinidae). *Mitochondrial DNA Part B*, 4: 458-460.

Kubiriza, G.K., Arnarson, J., Sigurgeirsson, O., Hamaguchi, P., Snorrason, S., Tomasson, T., Thorarensen, H. 2019. Growth and hepatic antioxidant enzyme activity of juvenile Arctic charr (*Salvelinus alpinus*) fed on diets supplemented with ethoxyquin, rosemary (*Rosmarinus officinalis*), or bladder wrack (*Fucus vesiculosus*). *Aquaculture International* 27: 287-301.

Leblanc, C.A., K. Horri, S. Skúlason, and D. Benhaim 2019. Subtle temperature increase can interact with individual size and social context in shaping phenotypic traits of a coldwater fish. *PLoS ONE* 14 (3): e0213061. doi.org/10.1371/journal.pone.0213061

Magnúsdóttir, H., Pálsson, S., Westfall, K.M., Jónsson, Z.O. and Örnólfsson, E.B. 2019. Morphological variation in genetically divergent populations of the common whelk, *Buccinum undatum*, across the North Atlantic. The Biological Journal of the Linnean Society, 128: 93-106. DOI: doi.org/10.1093/biolinnean/blz095

Magnúsdóttir, H., Pálsson, S., Westfall, K.M., Jónsson, Z.O., Goodall, J. and Örnólfsson, E.B. 2019. Revised phylogeography of the common whelk *Buccinum undatum* (Gastropoda: Buccinidae) across the North Atlantic. The Biological Journal of the Linnean Society, 127: 890-899. DOI: doi.org/10.1093/biolinnean/blz060

Ólafsdóttir, J.H., J.G. Þorbjörnsson, B.K. Kristjánsson and J. S. Ólafsson 2019. Invertebrate biodiversity in cold groundwater fissures in Iceland. Ecology and Evolution 9: 6399–6409.

Seymour, M., K. Räsänen and B.K. Kristjánsson. 2019. Drift versus selection as drivers of phenotypic divergence at small spatial scales: The case of Belgjarskógur threespine stickleback. Ecology and Evolution 2019;9: 8133–8145

Skúlason, S., K. J. Parsons, R. Svanbäck, K. Räsänen, M. M. Ferguson, C. E. Adams, P-A. Amundsen, P. Bartels, C. W. Bean, J. Boughman, G. Englund, J. Guðbrandsson, O. E. Hooker, A. G. Hudson, K. K. Kahilainen, R. Knudsen, B. K. Kristjánsson, C. A-L. Leblanc, Z. Jónsson, G. Öhlund, C. Smith and S. S. Snorrason 2019. A way forward with eco evo devo: an extended theory of resource polymorphism with postglacial fishes as model systems. Biological Reviews 94: 1786 – 1808, doi: 0.1111/brv.12534

Young, N., Brattland, C., Digiovanni, C., Hersoug, B., Johnsen, J.P., Karlsen, K.M., Kvalvik, I., Olofsson, E., Simonsen, K., Solas, A.M., and Thorarensen, H. 2019. Limitations to growth: Social-ecological challenges to aquaculture development in five wealthy nations. Marine Policy 104: 216-224.

Opinberir boðsfyrirlestrar

Anna Guðrún Þórhallsdóttir 2019. Landið var fagurt og frítt? Vísindi og grautur, Háskólinn á Hólum. 6. Mars 2019.

Anna Guðrún Þórhallsdóttir 2019. Grasmak og beitedyr: Viktíge í klímasammenheng? Fagseminar om karbonlagring i jord 20. november 2019, Statistisk Sentralbyro, Oslo, Norge

Anna Guðrún Þórhallsdóttir 2019. Beitemark og beiting- viktíg for klímaendringer. Fagseminar Norsk Landbruksrådgivning, 6. desember 2019. Voss, Norge.

Aquino, J. F. 2019. Seal Watching as Neolocalism? Community-Based Participatory Research and Rural Tourism Development. In Seals and society in Húnaflói, past and present: Interdisciplinary seminar at the University of Iceland Research Centre in Northwestern Iceland, Skagaströnd. Skagaströnd, Iceland

Aquino, J. F., Granquist, S. M., & Burns, G. L. 2019. An Ethical Framework for Seal Watching Management Development. In Seals and society in Húnaflói, past and present: Interdisciplinary seminar at the University of Iceland Research Centre in Northwestern Iceland, Skagaströnd. Skagaströnd, Iceland

Bjarni K. Kristjánsson and Skúli Skúlason, Quality of Science – When scientists become advocates. Föstudagsfyrirlestur Líffræðistofnunar. 15. nóvember 2019.

Camille Leblanc, Nais Droillard, Louise Vernier, and Bjarni K. Kristjánsson. Genetic differences in brain size and morphology in juveniles of Arctic charr. Hólar University Seminar Series, June 2019.

Erla Björk Örnólfsdóttir, 2019. Sóknarfæri sérhæfingar og samstarfs. Rannsóknarþing 2019. Grand Hótel Reykjavík, 5. nóvember.

Guðrún J. Stefánsdóttir, 2019. Effect of riders' weight on the horse. Verið, Sauðárkróki, 26. apríl.

Ólafur I. Sigurgeirsson. 2019. Lágur sjávarhiti og áskoranir. Fóður, fóðrun, velferð. Strandbúnaður. Grand Hótel Reykjavík., 21-22. Mars.

Ólafur I. Sigurgeirsson. 2019. Views on fish feed: prospects and challenges. University of Ibandan, Nigeria. 7. Feb.

Skúli Skúlason. The conceptual and empirical importance of eco evo devo research. An invited lecture in the Friday Lecture series at the Department of Aquaculture and Fish Biology, Hólar University 10 May.

Skúli Skúlason. Philosophy and ethics of science. Invited lecture, at a Science Seminar of the Department of Rural Tourism, Hólar University, 15 May.

Skúli Skúlason og Stefán Óli Steingrímsson: Yfirlit yfir þau atriði sem skipta máli þegar skrifa skal góða styrkumsókn. Fyrirlestur á Rannsóknadegi Háskólans á Hólum, um skrif á umsóknum til rannsóknasjóða, 13. mars.

Stefán Óli Steingrímsson 2019. Salmonid behaviour in space and time: Some lessons from Iceland. Boðsfyrirlestur við Karlstad University 5. nóvember.

Stefán Óli Steingrímsson 2019. Umhverfismál fiskeldis: Almennt yfirlit. Flutt á ráðstefnunni „Fiskeldi í Eyjafirði“ sem atvinnuþróunarfélag Eyjafjarðar stóð fyrir í Hofi, á Akureyri 19. janúar.

Stefán Óli Steingrímsson 2019. Hvað gera bleikjuseiði við tímann? Fyrirlestur fluttur fyrir Stangveiðifélag Akureyrar 18. janúar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum og innlendum ráðstefnum

Anna Guðrún Þórhallsdóttir 2019. Climate, grazing and environmental issues. Fyrirlestur fyrir PennState University stúdenta fluttur í HÍ 18. 05.2019.

Anna G. Þórhallsdóttir 2019. Grasslands and grazing: important for climate change? Landbrukets klimakonferanse 14. Juni, Norsk landbrukssamvirke, Bruket Oslo

Anna G. Þórhallsdóttir 2019. Iceland landscape tale. 9th IRSAE Graduate Summer School. Holar, Iceland. 6-10 ágúst 2019.

Anna Guðrún Þórhallsdóttir 2019. Grasslands and grazing: important for climate change. Beitkonferansen 2019 (www.beitkonferansen.no). Myrkdalen Hotel 17.-18. Oktober 2019.

Anna Vilborg Einarsdóttir 2019. Unglingsstúlkur í ferðaþjónustu. 13. Ráðstefnan um íslenska þjóðfélagið. Háskólinn á Hólum 16.-17. maí 2019.

Aquino, J. F. & Kloes, G. M. H. 2019. Neolocalism, Revitalization, and Rural Tourism Development in Húnarþing vestra. Presentation at Þjóðarspejillinn XX. 1 November, Reykjavík, Iceland.

Aquino, J. F. & Haraldsdóttir, L. 2019. A Conceptual Model of Community-Based Initiatives and Rural Development: Two Case Studies of Engagement and Empowerment in Guatemala and Iceland. Þjóðarspejillinn XX. 1 November, Reykjavík, Iceland.

Benhaïm, D., Kreiling, A.-K, Leblanc, C.A-L., Kristjánsson, B.K. 2019. Link between ecological factors and boldness in Arctic charr population located in freshwater spring. Ecological society of Iceland conference, March 29-30th

Bjarni K. Kristjánsson, Skúli Skúlason and Camille A. Leblanc. Conserving Biological Diversity. Biolce 2019. 17. – 19. október.

Bjarni K. Kristjánsson. Advocacy – 9th IRSAE summer school Hólar Iceland, 4-10 August

Bjarni K. Kristjánsson, Skúli Skúlason and Camille Leblanc. Why focusing on a species as a unit of conservation may be a problem – 9th IRSAE summer school, Hólar Iceland 4-10 August.

Bjarni K. Kristjánsson, Skúli Skúlason and Camille A. Leblanc. Conserving Biological Diversity. Icelandic Biology Conference, Biolce 17 – 19 October.

Camille A. Leblanc, Skúli Skúlason, Kevin Parsons, Kimmo Kahilainen, Colin Bean, Bjarni Kristjánsson and Colin Adams. Intraspecific diversity and its implications for conservation. Icelandic Ecological Society Conference, ECOICE, at Hólar 29-30 October

Camille A. Leblanc, Skúli Skúlason, Kevin Parsons, Kimmo Kahilainen, Colin Bean, Bjarni Kristjánsson and Colin Adams. Intraspecific diversity in Arctic freshwater systems and its relevance for biodiversity conservation: from pattern to process. International Workshop/ summer school, Hólar Iceland 4-10 August.

Camille Leblanc, Nais Droillard, Louise Vernier, and Bjarni K. Kristjánsson „Genetic differences in brain size and morphology in juveniles Arctic charr emerging in stream and lake“ Advances in the population ecology of salmonids. Granada, Spain.

Eva Dögg Jóhannesdóttir and Skúli Skúlason. Sea lice in Icelandic coastal waters. Icelandic Ecological Society Conference ECOICE, at Hólar 29-30 March.

Galloway M.A., Mannion K., Thorarensen H. & Steingrímsson S.Ó. 2019. The effect of water current velocity on diel activity and growth in Arctic charr (*Salvelinus alpinus*). VISTIS/ECOICE, árleg ráðstefna vistfræðifélags Íslands, Hólum í Hjaltadal.

Guðrún Helgadóttir. Júní 2019. Sustainability in equestrian events. 16th European Association for the Sociology Sport Conference; 2019-06-03 - 2019-06-06. USN campus Bø 06.06.2019.

Guðrún Helgadóttir og Laufey Haraldsdóttir. Maí 2019. Arctic charr, tourism and climate change. 13. Ráðstefnan um Íslenska Þjóðfélagið [13th annual conference on Icelandic Society] Hólar University College, 17.5. 2019

Guðrún Helgadóttir 2018. In hot water: The case of Arctic Charr and tourism. With H. Renssen, L. Haraldsdóttir and H. Thorarensen. 27th Nordic Symposium in Hospitality and Tourism. Alta, Norway 24.-26.9.2018

Helgi Thorarensen, Ólafur Sigurgeirsson, Guðrún Helgadóttir & Catherine Chambers. Mars 2019. The development of salmon aquaculture in Iceland – Entering uncharted waters. Aquaculture 2019. World Aquaculture Society triennial, New Orleans 10.9.2019.

Helgi Thorarensen, Ólafur Sigurgeirsson & Guðrún Helgadóttir. Salmon aquaculture development. Ráðstefnan um Íslenska Þjóðfélagið [13th annual conference on Icelandic Society] Hólar University College, 17.5. 2019

Ingibjörg Sigurðardóttir 2019. Viðburðir í dreifbýlum samfélögum; væntingar og upplifun heimamanna. 13. ráðstefnan um íslenska þjóðfélagið, Hólum 16.-17. maí 2019.

Ingibjörg Sigurðardóttir 2019. Target groups and image making of a horse event. The European Association for sociology of sport, Conference, Bo, Norway 3.- 6. júní.

Ingibjörg Sigurðardóttir 2019. Staðsetning viðburða og væntingar ólíkra markhópa. Þjóðarspegillinn, XX ráðstefna í félagsvísindum, Reykjavík, 1. nóv.

Kjartan Bollason 2019. Erindi á málþingi um útinám á vegum Advent verkefnisins. Skaftafelli 1. Apríl 2019.

Kjartan Bollason 2019. Notkun íslensks samfélags og umhverfis sem auðlind í ferðapjónustu. Hver stýrir för og ber ábyrgðina? Erindi á 13. ráðstefnunni um íslenska þjóðfélagið. Er þjóðarbúið sjálfbært og þjóðarheimilið blessað, 16 maí 2019.

Kreiling, Agnes-Katharina, Eoin O’Gorman, Jón S. Ólafsson, Snæbjörn Pálsson, and Bjarni K. Kristjánsson. Seasonal variation of invertebrate abundance and diet composition of arctic charr in an Icelandic spring system. Vistís 2019

Kreiling, A.-K., O’Gorman, E., Ólafsson, J.S., Kristjánsson, B.K. & Pálsson, S. (2019): Seasonal variation in invertebrate abundance and diet composition of Arctic charr in an Icelandic spring system (poster presentation), Annual Meeting of the Society for Freshwater Science (SFS), 19th – 23rd May in Salt Lake City, Utah

Magalhaes, J. Whiting, D. D’Agostino, P. Hohenloe, M. Bell, S. Skúlason and A. MacColl. Intercontinental genomic parallelism in multiple adaptive radiations. SMCB 2019 Manchester 21-25 July.

Mannion, K., Delarue, C., Koolmees, J., Benhaim, D., Steingrímsson S.Ó. 2019. Food Availability and Diel Activity in stream-dwelling Arctic charr (*Salvelinus alpinus*). Ecological society of Iceland conference, March 29-30th

Mette Mannseth. Biomacemics and locomotion in context of judging guidelines" Fyrirlestur á endurmenntunarnámskeið alþjóðadómara FEIF , London 16.-17. mars 2019.

Mette Mannseth. Examiners seminar menntanefnd FEIF. Þátttakandi fyrir Íslands hönd, Stockholm, 11.-12. Nóvember 2019.

Pilakouta, Natalie, Amélie Crespel, Marie Levet, Marion Claireaux, Bjarni Kristjánsson, Skúli Skúlason, Neil Metcalfe, Jan Lindström, Shaun Killen, Kevin Parsons Genotype-by-environment interactions on sociability in threespine sticklebacks. The 2019 Congress of the European Society of Evolutionary Biology, ESEB 19-24 August.

Quentin J.-B.Horta-Lacueva, David Benhaïm, Camille A.-L. Leblanc, Sigurður S. Snorrason, Alia Desclos, Kalina H. Kapralova. 2019. What Arctic charr can tell us about the role of personality in speciation. Ecological society of Iceland conference, March 29-30th

Ragnhildur Gudmundsdóttir, Agnes-Katharina Kreiling, Bjarni K. Kristjánsson, Viggó Þ. Marteinnsson, Snæbjörn Pálsson. Microorganisms in cold springs sources in lava fields in Iceland. Biolce 2019. 17. – 19. október.

Ragnhildur Gudmundsdóttir, Agnes-Katharina Kreiling, Bjarni K. Kristjánsson, Viggó Þ. Marteinnsson, Snæbjörn Pálsson. Microorganisms in cold springs sources in lava fields in Iceland. Mob-eDNA. 2. – 3. október

Ragnhildur Gudmundsdóttir, Agnes-Katharina Kreiling, Bjarni K. Kristjánsson, Viggó Þ. Marteinnsson, Snæbjörn Pálsson. Microorganisms in cold springs sources in lava fields in Iceland. NENUN, Uppsala

Sweden. 26. – 27. október

Sigríður Sigurðardóttir 2019. Reiðtygjaþrýði. Erindi á Heimilisiðnaðarsafninu á Blönduósi. Apríl.

Sigríður Sigurðardóttir 2019. Turf for buildings. Erindi fyrir skoska nemendur Fornverkaskólans. Júní.

Sigríður Sigurðardóttir 2019. Á ég að gæta hans? Menningararfur á breytingatímum. Málþing í Kakalaskála á vegum Árnastofnunar og Kakalaskála, í ágúst.

Sigríður Sigurðardóttir 2019. Fornverkaskólinn. Á málþingi um forn vinnubrögð í tré og járn, handverkskunnáttu og hagleikssmíði í minningu Gunnars Bjarnasonar, í Þjóðminjasafni Íslands, í september.

Skúli Skúlason, Camille A. Leblanc and Bjarni K. Kristjánsson. The value of biodiversity in northern freshwaters: implications for society and ethics of nature. Arctic Circle, 11 October.

Skúli Skúlason, Bjarni K. Kristjánsson and Camille A. Leblanc. The significance of patterns and processes for the conservation of biological diversity. 9th IRSAE International Workshop/ summer school, Hólar Iceland 4-10 August

Skúli Skúlason. Quality Enhancement for Icelandic Universities: A perspective from the universities. Quality development for higher education institutions. Invited lecture. Conference at the University of Greenland, held by the Ministry of Education in Greenland, 20 March.

Skúli Skúlason, Camille A. Leblanc and Bjarni K. Kristjánsson. The conceptual basis and future of ecological evolutionary developmental biology. Icelandic Ecological Society Conference ECOICE, at Hólar 29-30 March.

Skúli Skúlason, Camille A. Leblanc and Bjarni K. Kristjánsson. The value of biodiversity in northern freshwaters: implications for society and ethics of nature. Invited presentation. Arctic Circle Assembly, Harpa Reykjavík 10-12 October.

Skúli Skúlason, Stefán Óli Steingrímsson og Bjarni K. Kristjánsson. Erfðabreyttar lífverur: vist- og siðfræðilegar áskoranir. Ráðstefna Líffræðifélagsins 17.-19. Október.

Snæbjörn Pálsson, Ragnhildur Guðmundsdóttir, Agnes Katharina-Kreiling and Bjarni K. Kristjánsson. The use of eDNA in ecology, examples from studies on freshwater springs. Vistís 2019.

Stefán Óli Steingrímsson, Weir L.K. & Grant J.W.A. 2019. Territorial behaviour and population density in stream-dwelling salmonids. VISTIS/ECOICE, árleg ráðstefna vistfræðifélags Íslands, Hólum í Hjaltadal.

Stefán Óli Steingrímsson, Weir L.K. & Grant J.W.A. 2019. Territoriality and population density in juvenile stream-dwelling salmonids. Advances in the Population Ecology of Stream Salmonids (APESS), Alþjóðleg ráðstefna haldin í Granada á Spáni 20-25 maí, 2019.

Stefán Óli Steingrímsson, Andrews B.I. & Linnansaari T. 2019. Behavioural differences among Icelandic stream salmonids: A brief overview. Líffræðiráðstefnan / The Icelandic Biology Conference. Reykjavík.

Stefán Óli Steingrímsson 2019. Fish behaviour in space and time: Insights from Icelandic salmonids. International Research School in Applied Ecology (IRSAE) alþjóðleg málstofa haldin á Hólum í Hjaltadal.

Veggspjöld á ráðstefnum

Anna Vilborg Einarsdóttir: Er íslenska töluð hér? Vísindavaka Rannís: Stefnumót við vísindamenn! Reykjavík, 28. september.

Erla Björk Örnólfsdóttir, Sólveig R. Ólafsdóttir, Agnes Eydal and Karl Gunnarsson. 2019. Discovery and distribution of *Mediopyxis helysia* in Breiðafjörður, West Iceland. Annual Meeting of the Icelandic Ecological Society, Hólar, March.

Matthew Brachmann, Kevin Parsons, Skúli Skúlason, Moira Ferguson. Ecological opportunity promotes diversifying selection and facilitates rapid phenotypic divergence in Icelandic Arctic charr. The 2019 Congress of the European Society of Evolutionary Biology, ESEB 19-24 August.

Ólafur Ingi Sigurgeirsson, Jón Árnason, Helgi Thorarensen. Toward improved sustainability in feed formulation for Arctic charr (*S. Alpinus* L.). Aquaculture 2019, 7-11 Mars, New Orleans, Louisiana USA.

Quentin J.-B. Horta-Lacueva, David Benhaïm, Camille A.-L. Leblanc, Sigurður S. Snorrason, Alia Desclos, Kalina H. Kapralova. 2019. Personality and its implications in ecological speciation. CRC Conference, USA.

Ritstjórn bóka og tímarita

Bjarni K. Kristjánsson: Meðritstjóri alþjóðlega tímaritsins *Environmental Biology of Fishes*
<https://www.springer.com/life+sciences/ecology/journal/10641?detailsPage=editorialBoard>

Guðrún Helgadóttir: Seta í ritstjórn alþjóðlega tímaritsins *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*. <https://www.tandfonline.com/toc/sjht20/current>

Helgi Thorarensen: Seta í ritstjórn alþjóðlega tímaritsins *Aquaculture*
<http://www.journals.elsevier.com/aquaculture/editorial-board>

Fræðilegar skýrslur, ritdómar og aðrar greinar

Aquino, J.F. 2019. Icelandic Culture and Nature. KA1: Youth Exchange. Final Report. Report for Erasmus+. Sauðárkrúkur, Iceland: Hólar University. Sjá <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.27133.00488>

Kaiser, B, Huijbens, E., Aquino, J. Horbel, C., Reigner, N., Maher, P., Menezes, D.R., Turner, J. 2019. Sustainable Tourism Development in the Nordic Arctic: Proceedings and Analysis. London United Kingdom. Sjá http://polarconnection.org/wp-content/uploads/2019/06/Sustainable-Arctic-Tourism-Workshop-Report-15-June-2019.pdf?mc_cid=fd21fa9781&mc_eid=e6bc7999d3

Kjartan Bollason 2019. Gestastofa Snæfellsnes á Breiðabliki – Umhverfisstefna og -stjórnun Lokaskýrsla SHAPE verkefnis. Sjá https://b584f6e6-4537-4bb2-bdca-364f4173a33d.filesusr.com/ugd/b05b89_1aa27a3be68c4cf9b53197a01fb4781a.pdf

Kjartan Bollason 2019. Strandleið. Lokaskýrsla SHAPE verkefnis. Sjá https://b584f6e6-4537-4bb2-bdca-364f4173a33d.filesusr.com/ugd/b05b89_773fb7f4838c4df3b5cc08393ad56fe6.pdf

Kjartan Bollason 2019. Handbók – vörupróun í ferðaþjónustu á Snæfellsnesi Lokaskýrsla SHAPE verkefnis. Sjá https://b584f6e6-4537-4bb2-bdca-364f4173a33d.filesusr.com/ugd/b05b89_31527df066954f119325840faa7c43d8.pdf

Guðrún J. Stefánsdóttir 2019 (viðtal –íslenska). Hversu mikla þyngd getur íslenski hesturinn borið? Fræðsluefni á vef „Horses of Iceland“, <https://www.horsesoficeland.is/is/samfelag/sogur/hversu-mikla-thyngd-getur-islenski-hesturinn-borid/1111>

Guðrún J. Stefánsdóttir 2019 (viðtal –enska). How much weight can the Icelandic horse carry?
Fræðsluefni á vef „Horses of Iceland“, <https://www.horsesoficeland.is/community/stories/how-much-weight-can-the-icelandic-horse-carry/1110>

Guðrún J. Stefánsdóttir 2019 (viðtal –þýska). Wie viel gewicht kann das Islandpferd tragen?
Fræðsluefni á vef „Horses of Iceland“, <https://www.horsesoficeland.is/de/der-verband/geschichten/wie-viel-gewicht-kann-das-islandpferd-tragen/1112>

Viðauki II. Reikningar Háskólans á Hólum

Yfirlit um afkomu ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	456.900.000	471.000.000
Aðrar tekjur	3	13.659.457	13.530.330
Seld þjónusta	4	25.583.672	19.299.663
Vörusala		45.768.148	42.022.417
Framlög og ýmsar tekjur	5	173.045.685	132.528.712
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	10.428.991	9.052.564
Tekjur samtals		725.385.953	687.433.686
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	6	468.179.739	447.107.496
Framlög og tilfærslur	7	41.310.302	21.923.239
Annar rekstrarkostnaður	8	206.167.104	200.222.841
Afskriftir	9	10.428.991	9.052.564
Gjöld samtals		726.086.136	678.306.140
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(700.183)	9.127.546
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		330.330	842.231
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(661.659)	(456.635)
		(331.329)	385.596
Afkoma ársins		(1.031.512)	9.513.142
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum	2		
Rekstur		32.778.790	23.936.381
Rekstrartilfærslur		(33.810.302)	(14.423.239)
		(1.031.512)	9.513.142

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr	31.12.2019	31.12.2018
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	10		
Áhöld, tæki og búnaður		46.528.924	43.079.652
Farartæki og vélar		10.915.457	9.654.856
Aðrar eignir		358.883	358.883
		<u>57.803.264</u>	<u>53.093.391</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:			
Eignarhlutir í öðrum félögum	11	110.882	110.882
		<u>110.882</u>	<u>110.882</u>
Fastafjármunir samtals		<u>57.914.146</u>	<u>53.204.273</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	12	57.041.536	57.835.944
Tengdir aðilar	13	496.848	36.401.636
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	14	6.737.434	7.357.314
Handbært fé	15	158.207	2.458.322
Veltufjármunir samtals		<u>64.434.025</u>	<u>104.053.216</u>
Eignir samtals		<u>122.348.171</u>	<u>157.257.489</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	16		
Hrein eign		(52.952.711)	(51.921.199)
Eigið fé samtals		<u>(52.952.711)</u>	<u>(51.921.199)</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	13	51.856.365	96.354.796
Viðskiptaskuldir		21.134.184	26.995.326
Ýmsar skammtímaskuldir	17	56.865.118	45.454.360
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	18	45.445.215	40.374.206
Skuldir samtals		<u>175.300.882</u>	<u>209.178.688</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>122.348.171</u>	<u>157.257.489</u>

